

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 31.01.2022
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2023)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

**Lausunto Ympäristöministeriölle keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta
TRE:8476/11.01.00/2021**

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristö- ja kheytysohjohtaja Kari Kankaala, puh. 050 351 3020, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Ympäristöministeriölle annetaan asiassa päätöksessä mainittu lausunto.

Perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt (18.12.2021, N/16951/2020N/16951
/2020) lausuntoa keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta.

Lausunnot

**Tampereen kaupungin lausunto Keskipitkän aikavälin
ilmastosuunnitelmaluonnoksesta (KAISU)**

Suunnitelman tavoitteet

Tampereen kaupunki pitää suunnitelmaluonnosta hyvänä ja kokoavana dokumenttina, jossa valtion taakanjakosektoria koskevat tavoitteet on selkeästi koottu ja kirjattu. Tavoitteet ja toimenpiteet ovat keskeisiltä osin yhteneviä Tampereen kaupungin omien tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. Tämän vuoksi kaupunki ei esitä varsinaisesti mitään lisätoimia. Kaupunki korostaa, että jos eri tavoitteiden toteutumista halutaan vauhdittaa, niin valtion käsissä oleva regulaatio on siihen tehokas väline, myös innovaatioiden synnyttämiseen. Kuntien toiminta oman organisaation ulkopuolella perustuu pääosin tiedon jakamiseen, erilaisten liikkumis- ja kulutusratkaisujen mahdollistamiseen ja esimerkillä johtamiseen keskeisenä aluetoimijana.

Liikenne

Tampereen kaupunki yhtyy tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin. Lisäksi kaupunki toteaa seuraavaa.

Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan kestävän liikkumisen tuet pysyvät Kaisun ehdotuksen mukaan kohtuullisen hyvällä tasolla. Kävelyn ja pyöräilyn investointituen kasvattamista tulisi harkita kuitenkin kohti muun liikennejärjestelmän saamaa tukea linjassa liikkumisen ilmastotavoitteeseen. Kävelyn ja pyöräliikenteen investointituen lisäksi tarvittaisiin erillisrahoitus liityntäpyöräpysäköintiin tai sen kehittämistarpeen huomioimiseen kasvattamalla investointituen määrää.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ohjattaessa kuluttajia kestäviin liikkumisratkaisuihin, tulee insentivointi kohdentaa kuluttajiin: liikenteen sähköistyksessä tulisi painopistettä siirtää sähköisten ajoneuvojen hankinnan tukiin: jos ajoneuvoja on riittävästi, latausverkko kasvaa markkinavetoisesti. Jakeluvelvoitetta kasvatettaessa tulee huolehtia paitsi tarjonnan kasvun varmistamisesta ja siten polttoaineiden hinnan maltillisuudesta, niin myös kuluttajien motivointi siihen, että heidän omilla valinnoillaan on merkitystä. Bensiiniautojen konversiotuissa tulisi poistaa mahdollisuuksien mukaan vuosimallirajoitukset.

Kaupunkiympäristössä automatkoja pystytään korvaamaan sähköpyörillä ja muilla sähköavusteisilla pienliikunnan kulkuneuvoilla. Autojen käyttövoimamuutoksen lisäksi valtion on tärkeää voimakkaammin tukea myös sähköpyörien hankintaa esimerkiksi kehittämällä edelleen työsuhdepyöräetua.

Lisätoimenpiteitä tarkasteltaessa tulisi kiinnittää huomio etenkin kulkutapojen muutokseen ja kestävien kulkutapojen kilpailukyvyyn voimakkaaseen kehittämiseen. Toimenpiteet liikennesuoritteiden kasvun taittamiseksi ovat erittäin tärkeitä, esimerkiksi liikkuminen palveluna - ajatuksen (MaaS) edistäminen ja matkaketjujen sujuvoittaminen.

Kaupunki korostaa raideliikenneratkaisujen merkitystä kestäväenä ratkaisuna niin kaupunkien sisäisessä kuin kaupunkien välisessä liikenteessä.

Sähköautoilun edellyttämän latausverkoston kasvattaminen tulisi lähtökohtaisesti pyrkiä toteuttamaan markkinalähtöisesti esimerkiksi edistämällä ratkaisuja maankäytön suunnittelun keinoin. Edelleen kaupunki katsoo, että autoilun sähköistymistä tulisi edistää kohdentamalla mahdolliset tuet tulisi asunto-osakeyhtiöille sekä liittymäkoon nostamiseen että mahdollisesti tarvittavaan taloyhtiön sisäisen sähköverkon uudistamiseen.

Maatalous

Tampereen kaupunki yhtyy tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin ja lausuu lisäksi seuraavaa.

Kaupunki ehdottaa, että maatalouden käytöstä poistuneiden (turve) peltojen luonnon tilaan ennallistaminen voitaisiin lisätä toimenpiteisiin. Ko. toimet voivat hiilinielujen lisäksi tuottaa myös taloudellista hyötyä osana organisaatioiden (myös yritysten) sekä hiili-, että luontohaittakompensaatiota.

Kaupunki ehdottaa edelleen, että biokaasun tuotannon edistämistä toteutettaisiin siten, että biojätteen erilliskeräyksen tehostaminen ja biojätteen käsittelyn edellyttämät investoinnit toteutettaisiin siten, että samalla voidaan edistää hajautettuja kustannustehokkaita biokaasuekosysteemejä, jotka samalla edistäisivät kuntavastuullista jätehuoltoa ja edistäisivät maatalouden sivuvirtojen hyötykäyttöä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Rakennusten erillislämmitys

Edelleen Tampereen kaupunki yhtyy tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin.

Työkoneet

Työkoneisiin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuudesta kaupunki yhtyy esitettyihin lisätoimiin.

Jätehuolto

Jätehuoltoon suunnattuna lisätoimia kaupunki pitää kannatettavana.

Koska kierrätykseen kelpaamattomia jakeita hyödynnetään energiana, olisi tärkeää, että sitä ei pidettäisi jätteen hävittämisenä, vaan jätteen energiana hyödyntäminen olisi hyväksyttävää tapauksissa, joissa jätteen kierrätys ei ole esimerkiksi teknisistä syistä tai haitattomien materiaalikiertojen varmistamiseksi mahdollista.

Vanhojen kaatopaikkojen päästöjen laskentaa tulisi tarkentaa ja kehittää nykyistä enemmän mittauksiin perustuvaksi.

F-kaasut

F-kaasuihin suunnattujen lisätoimien osalta kaupunki yhtyy esitettyihin lisätoimiin.

Teollisuus ja muut päästöt

8a Teollisuuteen ja muihin päästöihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä

Tälle osa-alueelle pitäisi esittää vähemmän ilmastotoimia

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Kunnille ja alueille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuutta tulisi lisätä.

Tampereen kaupunki korostaa valtion ja kuntien yhteistyön merkitystä ja toivoo sen lisäämistä eri tasoilla, myös politiikkalinjausten tekemisessä ja niiden toteuttamisessa.

Kulutuksen hiilijalanjälki

Tampereen kaupunki yhtyy kulutukseen suunnattujen lisätoimien edistämiseen.

Julkiset hankinnat

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 31.01.2022
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2023)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tampereen kaupunki yhtyy hankintojen osa-alueen esitettyihin lisätoimiin ja esittää vielä, että hankintojen roolia keskeisenä ilmastonmuutoksen hillinnän välineenä tulee korostaa ja systematisoida julkisella sektorilla, koska hankinnat muodostavat kuntien talousarvioista merkittävän osan (esimerkiksi Tampereella n. 1,2mrd kahden miljardin budjetista v. 2022).

Edelleen koska kuntien resurssit tarvittavan hankintaosaamisen ylläpitoon ovat vaihtelevat merkittävästi kuntakoon mukaan, niin Motiva Oy:n yhteydessä toimivan Kestävien ja innovatiivisten hankintojen osaamiskeskus tulisi varmistaa ja vakinaistaa kuntien tärkeänä apuna ekologisesti kestävien hankintojen asiantuntija- ja tukiorganisaationa.

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Tampereen kaupunki pitää toimenpideohjelman arvioitua vaikuttavuuskokonaisuutta hyvänä. Mahdollisia lisätoimia on ehdotettu teemakohtaisten vastausten yhteydessä.

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Kaupunki haluaa korostaa, että ilmastonmuutoksen torjunnassa ja hiilineutraalisuutta tavoiteltaessa on taloudellisten näkökulmien lisäksi keskeistä se, että siirtymä tapahtuu oikeudenmukaisesti. Ohjelmaluonnoksessa todetaan, että vuoden 2030 ja sen jälkeiset kasvihuonekaasujen päästövähennystavoitteet ovat niin vaativat, että ilmastonmuutoksen hillintätoimilla on merkittäviä ihmisten yleisiin elinoloihin kohdistuvia vaikutuksia. Kuntalaisten elämäntilanteet vaihtelevat useista eri syistä. Ilmastotoimia toimeenpantaessa on keskeistä huolehtia siitä, että toimenpiteet eivät kasvata kuntalaisten eriarvoisuutta sosiaalisesti tai taloudellisesti.

Lopuksi kaupunki toteaa, että se voi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Tiedoksi

Kari Kankaala, YM/lausuntopalvelu, Virpi Ekholm, Milko Tietäväinen, Mika Periviita, Jukka Lindfors, Mikko Nurminen

Allekirjoitus

Apulaispormestari Aleks Jäntti

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 31.01.2022
alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2023)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§ 1

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)